

VIU VALENCIA

Naix el museu de la mar

► P2

NOU WEB. La revista estrena plataforma digital amb més continguts de València. ► P4

ENTREVISTA. Bibiana Collado reivindica la literatura com a espai per construir un llenguatge propi. ► P5

ESTIL. Judith Mas parla de les tendències que marcaran esta temporada de tardor-hivern. ► P7

2000 Fest®
REMEMBER DE LA COMUNITAT VALENCIANA
TARDEO LA PÉRGOLA
Marina Norte

10 OCTUBRE 17 HORAS

CONTROL DE ACCESO OBLIGATORIO - 18
WWW.VFCULTURAL.COM

Cultura

València recupera la seua memòria marinera

La ciutat obri al públic el Museu de la Mar, el primer nou espai museístic municipal en els últims 20 anys

BORJA PEDRÓS
VALENCIA

La memòria marinera de València ja té un espai permanent on mirar-se. El Museu de la Mar, instal·lat a l'antiga Casa dels Bous del Cabanyal-el Canyameler, ha obert les portes al públic després de la seua presentació oficial el passat 15 de setembre. El nou equipament recupera un dels edificis més vinculats al passat pesquer de la ciutat i proposa un recorregut per una forma de vida que durant dècades va formar part del paisatge, l'economia i la identitat dels Poblatos Marítims.

Més que explicar únicament la història de la pesca, el museu tracta de reconstruir el vincle entre la ciutat i la mar a través dels espais, les embarcacions, els utensilis, els oficis i els testimonis de les famílies dels Poblatos Marítims. La Casa dels Bous, rehabilitada i convertida en espai expositiu, és així part essencial del relat: el contenidor i, al mateix temps, una de les peces del patrimoni que es vol donar a conèixer.

UN MUSEU CONSTRUÏT AMB LA MEMÒRIA

El projecte museològic ha sigut elaborat per Rubén Pacheco, que ha destacat les dificultats de reconstruir una cultura material que, tot i no ser tan llunyana en el temps, ha anat desapareixent progressivament. Les primeres iniciatives per crear un museu de la mar a València es remunten a fa més de 60 anys, però el declivi de l'activitat pesquera ha fet que molts dels objectes relacionats amb aquells oficis no hagen arribat fins a l'actualitat.

Per això, una part important dels fons procedeix de la col·laboració amb institucions i particulars. L'ETNO, museu de la Diputació de València, ha cedit una part destacada de les peces i serà també l'encarregat de l'organització del nou espai. A més, el Museu de Santa Pola i, especialment, veïns dels Poblatos Marítims han contribuït amb objectes, documents, fotografies i testimonis familiars.

La participació ciutadana és, de fet, un dels elements que travessen el projecte. El museu no es limita a presentar peces antigues, sinó que incorpora les històries de les persones que van viure directament aquella realitat. Famílies que han conservat fotografies, eines i altres objectes vinculats a la pesca han permès ampliar el relat

INAUGURACIÓ
L'alcaldeessa,
el dia de
l'obertura. / EPDA

i convertir una memòria privada en patrimoni compartit.

L'alcaldeessa, María José Catalá, va reivindicar durant la presentació del centre la necessitat de donar un espai permanent a aquesta part de la història de València. "Hui recuperem una part fonamental de la història de la ciutat que durant massa temps va estar esperant un lloc permanent des del qual poder explicar-se, reconèixer-se i transmetre's a les següents generacions", va assenyalar.

UN LLAÛT, DOS BOUS I LA VALÈNCIA DE SOROLLA I BLASCO

El recorregut comença al pati de la Casa dels Bous i continua per la planta baixa de l'edifici, que conserva la configuració dels antics estables. El visitant troba en la nau central una de les peces més destacades de l'exposició: un llaüt tradicional de vela llatina, una embarcació mediterrània utilitzada principalment per a la pesca d'arrossegament.

Al seu voltant s'exposen diferents aparells de pesca i objectes relacionats amb l'activitat marinera. La instal·lació es completa amb les reproduccions a escala real de dos bous, en aquest cas no animals, sinó dos personatges que formen part de l'imaginari cultural de la València marítima: Joaquín Sorolla i Vicente Blasco Ibáñez. Les figures han sigut realitzades pels artistes José Luis Ceballos i Paco Sanabria.

La presència de tots dos respon a la seua relació amb el litoral valencià. Sorolla va convertir les platges, els pescadors i la llum mediterrània en alguns dels motius més recognoscibles de la seua obra, mentre que Blasco Ibáñez va traslladar a la literatura la vida dels Poblatos Marítims i dels seus habitants, especialment a través de Flor de maig.

El recorregut aborda també els oficis relacionats amb la mar, les arts de pesca, el tenyiment de les xarxes, les infraestructures portuàries i l'evolució urbana dels barris marítims. Un dels àmbits explica la transformació del litoral mitjançant una instal·lació audiovisual que combina una maqueta amb projeccions i mapes històrics.

L'edifici que ara acull el museu va ser construït entre 1877 i 1895 per la Marina Auxiliante, societat fundada el 1873 per a defensar els interessos dels pescadors. La Casa dels Bous servia per guardar els animals utilitzats per a botar i encallar les embarcacions i les xarxes de la pesca d'arrossegament.

L'edifici formava part d'un conjunt d'instal·lacions creades per facilitar el treball dels pescadors, entre les quals també es trobaven la Llotja de Pescadors, les casetes de Tenyidors i una antiga fàbrica de gel. El nou museu recupera, per tant, un espai que no és alié a la història que explica, sinó que va formar part directament de l'activitat que ara documenta.

Pere Valenciano

15 años de
EL PERIÓDICO De aquí

UN DOLOROSO PERO HERMOSO MILAGRO

EL PERIÓDICO De aquí

¡YA A LA VENTA!

15 años de **El Periódico de Aquí**

Un doloroso pero hermoso milagro

¡Consigue tu edición!

OBRAS DE INVESTIGACIÓN DE
Pere Valenciano

Oci

La millor oferta de teatre, comèdia i música està a València

11.11.2026 - 15.11.2026
TEATRE TALIA

Rocío Dúrcal es inolvidable

ESPECTACLE

08.10.2026 - 18.10.2026
TEATRE OLYMPIA

53 domingos

COMÈDIA

23.09.2026 - 01.11.2026
TEATRE TALIA

Besos

COMÈDIA

12.11.2026
LA RAMBLETA

El imitador

SHOW

19.10.2026 - 20.10.2026
TEATRE OLYMPIA

Julio Iglesias Experience

ESPECTACLE

20.10.2026
TEATRE TALIA

Apocalipsi fatxa

COMÈDIA

23.10.2026
TEATRE TALIA

Això faltava!

COMÈDIA

26.10.2026
TEATRE OLYMPIA

La flauta de Mozart

ÒPERA

15.11.2026 - 07.12.2026
TEATRE OLYMPIA

Edu Soto

COMÈDIA

10.10.2026
TEATRE TALIA

Pepe y Lucas. Dentro y fuera

COMÈDIA / MONÒLEG

02.12.2026 - 08.12.2026
TEATRE TALIA

Gigante

DRAMA

04.11.2026 - 08.11.2026
TEATRE TALIA

Carmen, nada de nadie

DRAMA

26.10.2026 - 24.10.2026
LA RAMBLETA

Dutxa

COMÈDIA

23.10.2026
TEATRE OLYMPIA

El show de Ignatius

COMÈDIA

21.12.2026 - 04.12.2026
TEATRE TALIA

Navidades mágicas

SHOW

03.09.2026 - 27.09.2026
TEATRE TALIA

Conversaciones con mi mente

COMÈDIA

02.10.2026
TEATRE OLYMPIA

53 domingos

COMÈDIA

05.10.2026
TEATRE OLYMPIA

La revoltosa

TEATRE

Crítica de cine: 'Tiempo de victoria'

EDUARDO CASANOVA (CRÍTIC DE CINE)
VALENCIA

El britànic Anthony Maras (Hotel Bombay) firma este thriller bèl·lic que recrea un episodi històric molt interessant, plasmat en l'obra teatral Pressure (2014) del dramaturg David Haig. Sense a penes xafar el camp de batalla, ens acosta als despatxos on els alts comandaments militars havien de prendre una decisió gens fàcil, però crucial. Destaca la importància de certs aspectes col·laterals que van ser claus en l'èxit del desembarcament de Normandia. Encara que coneguem el desenllaç, el relat aconsegueix mantindre el suspens valent-se d'uns personatges treballats en profunditat. El contrastat repartiment respon i els dota del magnetisme necessari. Especialment, el gaudiran els aficionats al gènere.

Falten 72 hores perquè comence l'ambiciosa operació Overlord. El capità James Stagg, adscrit a l'Oficina Meteorològica de la RAF, apadrinat per Churchill, rep un encàrrec transcendental: determinar amb la major precisió possible el temps que farà a les costes franceses el Dia D. Unes condicions adverses podrien arruïnar-ho tot; no obstant això, retardar l'atac posaria en perill el factor sorpresa, absolutament essencial. Tanmateix, el general Dwight D. Eisenhower, comandant de les forces aliades, tindrà l'última paraula.

La pel·lícula es manté en una tensió psicològica permanent, amb diversos implicats que defensen idees contraposades. Des del principi, el guió aconsegueix projectar la pressió que pesava sobre Ike. Amb esta intenció, la introducció es remunta al fracassat assaig de la invasió, realitzat a l'abril i hui pràcticament oblidat, que es va cobrar centenars de vides.

En este marc presenta el protagonista, un escocès feliçment casat, a punt de ser pare, metòdic i inflexible davant dels seus superiors. Esbossa el

seu conscienciós treball i l'esforç per coordinar diversos punts d'informació fiable. Les sensacions que transmet i la incertesa latent permeten obviar la complexitat de les qüestions purament científiques. Alimenta la rivalitat amb el seu col·lega estatunidenc, el prestigiós Irving P. Krick, de la qual es beneficia la trama.

Lògicament, guanya en intensitat i emocions durant els últims minuts. A més, s'hi han inserit oportunament diverses imatges d'arxiu que no

desentonen i complementen el solent disseny de producció.

Andrew Scott (Spectre, Negación, Desconocidos) conduïx el film amb fermesa, cosa que no impideix que reflectisca les debilitats anímiques d'esta figura, en el fons, atribolada. En esta vessant més íntima llueix el talent i carisma de Brendan Fraser. Els acompanyen amb ofici Kerry Condon (Almas en pena en Inisherin), Chris Messina (Argo) i Damian Lewis (Hermanos de sangre).

À Punt aprofundix en les històries d'actualitat

REDACCIÓ
VALÈNCIA

Què hi ha darrere de les notícies que ocupen els titulars? Esta és la pregunta que guia Panorama, el nou programa de reportatges d'À Punt que, des del passat 7 de setembre, ocupa el prime time dels dilluns amb una mirada més pausada sobre l'actualitat de la Comunitat Valenciana.

L'espai, de periodicitat setmanal, aposta per anar més enllà de la notícia immediata i posar el focus en les causes, les conseqüències i les diferents veus relacionades amb els grans assumptes que afecten la societat valenciana. Reportatges, dades, testimonis i anàlisi conviuen en un format pensat per aportar context a qüestions que sovint es consumixen amb rapidesa.

El programa va arrancar abordant tres assumptes especialment presents en l'agenda valenciana: els incendis forestals, el turisme i l'inici del curs escolar. El primer episodi va analitzar els grans focs de l'estiu, els seus efectes sobre el territori i els reptes que plantegen els anomenats incendis de sisena generació, amb testimonis de veïns afectats, experts i responsables institucionals.

El turisme va ocupar també bona part del primer Panorama, amb una mirada sobre l'impacte de l'arribada de visitants en la vida dels residents i, especialment, en el mercat de l'habitatge. El programa va posar damunt de la taula qüestions com els preus del lloguer i la compra o el debat sobre una possible taxa turística.

El programa sobre l'abandonament de terres de cultiu. / À PUNT

L'educació va completar aquella primera entrega, centrada en la incertesa davant les mobilitzacions del professorat públic i una possible vaga a l'inici del curs.

Amb Panorama, À Punt reforça així la seua aposta per una informació de proximitat amb més temps per entendre què passa, posant les històries i els seus protagonistes al centre.

VIU València ja ha estrenat el seu nou web

REDACCIÓ
VALÈNCIA

VIU València, la revista de cultura, oci, turisme i gastronomia de la ciutat, estrena nova web amb l'objectiu d'ampliar la seua presència digital i facilitar l'accés als seus continguts. Pots accedir a la nova web ací.

La nova plataforma reuneix les diferents propostes de la revista en un entorn més actual, accessible i adaptat als nous hàbits de consum d'informació.

La nova web permet consultar continguts relacionats amb l'actualitat cultural i turística de València, així com propostes d'oci, gastronomia, patrimoni, festes, tradicions i altres plans per descobrir la ciutat.

El llançament suposa un nou pas en l'evolució digital de la revista, que manté al mateix temps la seua edició impresa, publicada cada mes com a suplement de l'edició de València d'El Periódico de Aquí. D'esta manera, la revista amplia el seu abast i combina el format tradicional en paper amb una

plataforma digital

pròpia.

La nova plataforma manté la identitat de VIU València i trasllada a l'entorn digital l'esperit d'una publicació concebuda per a descobrir la ciutat des de diferents perspectives. La cultura, el turisme, la gastronomia i l'oci es convertixen així en els principals eixos d'una web pensada tant per a les persones que viuen a València com per a aquelles que visiten la ciutat.

La web incorpora una navegació senzilla i adaptada als dispositius mòbils, amb l'objectiu de facilitar l'accés als diferents continguts i propostes de la revista.

La posada en marxa d'esta plataforma s'emmarca en el procés de renovació digital iniciat per El Periódico de Aquí, que va estrenar la seua nova web el passat mes de maig. El projecte suposa continuar ampliant la presència digital del grup i reforçar les seues diferents capçaleres i formats.

Bioparc està entre les millors atraccions turístiques del món

El parc se situa en el 10% dels llocs millor valorats pels viatgers de la plataforma TripAdvisor

REDACCIÓ
VALÈNCIA

Hi ha llocs que es visiten i altres que deixen empremta. BIOPARC València torna a demostrar-ho amb un nou reconeixement de TripAdvisor: per 15a vegada ha rebut el seu Travellers' Choice, un guardó que el situa entre el 10% de les millors atraccions turístiques del món segons les valoracions dels viatgers.

El parc celebra així els seus 18 anys de trajectòria amb una puntuació de 4,5 sobre 5 i prop de 12.000 opinions publicades a la plataforma. Entre els parcs d'animals

espanyols distingits, BIOPARC València ocupa també la primera posició, seguit de BIOPARC Fuengirola.

Però darrere de les bones valoracions hi ha una proposta que va més enllà de l'entreteniment. El seu model de "lleure amb causa" busca acostar al públic la bellesa de la naturalesa salvatge i, al mateix temps, despertar una major consciència sobre la necessitat de protegir-la.

Durant el recorregut, els visitants poden endinsar-se en recreacions de la sabana, la selva, els aiguamolls africans, la cova de Kitum o Madagascar i observar més de 6.000 animals de 150 espècies, en espais dissenyats per afavorir el seu benestar.

El reconeixement arriba, a més, en un moment especialment especial per al parc. Els naixements de cries d'espècies amenaçades com l'elefant, el ximpanzé o el rinoceront simbolitzen el resultat dels programes de reproducció coordinats internacionalment en què participa BIOPARC.

A esta tasca se suma la Fundació BIOPARC, que dona suport a projectes de conservació de fauna i ecosistemes en diferents punts del planeta. Així, entre vegetació, aigua i animals, el parc consolida una fórmula que combina experiència, divulgació i compromís amb la biodiversitat al cor de València.

Dos hipopòtams de Bioparc. / EPDA

Literatura

BIBIANA COLLADO Poeta, narradora i professora. Autora de 'Como si nunca antes' i 'Chispitas de carne'

JOSÉ ANTONIO OLMEDO
VALENCIA

Bibiana Collado Cabrera (Burriana, Castelló, 1985) és poeta, narradora i professora de Llengua Castellana i Literatura en Educació Secundària. Doctora en Literatura Hispànica, ha desenvolupat una trajectòria en la qual conviuen la creació literària, la investigació i la docència. Com a poeta ha publicat, entre altres títols, 'Como si nunca antes' i 'Chispitas de carne', una obra que aprofundix en l'experiència del cos, la identitat i la vulnerabilitat des d'una mirada crítica i contemporània. En narrativa ha obtingut un notable reconeixement amb 'Yeguas exhaustas' i, més recentment, amb 'Marcelino', novel·la en la qual explora les tensions entre memòria, violència i construcció de la subjectivitat. La seua escriptura, travessada per una ferma consciència social i feminista, s'ha consolidat com una de les veus més personals de la literatura espanyola actual.

— Eres professora i escriptora al mateix temps. T'ha ocorregut alguna vegada que el comentari d'un alumne t'haja convidat a replantejar-te una decisió literària o fins i tot la interpretació d'un dels teus propis textos?

— L'alumnat sol ser vergonyós a l'hora de comentar amb mi els meus llibres. És lògic. No obstant això, resulta interessantíssim adonar-se de com els remou que la seua professora escriga i arrisque amb alguns temes.

— Acabes de ser mare per primera vegada. Ha canviat la teua manera de llegir alguns dels teus llibres? Les obres romanen intactes per als seus autors o es reescriuen a través de les experiències?

— Cap obra roman intacta. No ho fa per a l'autora i tampoc per a les persones que s'hi acosten a llegir-la. La vida ens situa constantment en llocs diferents i això resulta tremendament enriquidor.

— En 'Marcelino', la teua novel·la més recent, hi ha silencis que pesen tant com els esdeveniments. Quan vas decidir quins episodis no havien de contar-se de manera explícita, pensaves també en la responsabilitat ètica del lector, a obligar-lo a completar allò que el text calla?

— El problema del llenguatge, d'allò que no es diu, és medul·lar en este llibre. Marcelino, en nombroses ocasions, no aconsegueix expressar el que vol, no aconsegueix comunicar els seus sentiments, com si no arribara al prestatge de les paraules... Esta dificultat per a dir-se, que descobrim en tantes masculinitats, és clau per a entendre este home que no sap com ser home, però que desitja ser una bona persona.

— Ensenyes literatura cada dia i, al mateix temps, escrius ficció. Creus que el sistema educatiu prepara els estudiants per a llegir novel·les com 'Marcelino', o continuem formant lectors capaços d'identificar recursos literaris, però no de detectar i comprendre aspectes més complexos d'una obra?

— El professorat fa el que pot en un sistema educatiu molt precaritzat, per això ha protagonitzat recentment una vaga indefinida

L'AUTORA
Bibiana Collado. / EPDA

“LA PROFESSORA QUE SOC HA DETERMINAT LA MEUA MANERA D'ESCRIURE”

de gran repercussió. Si s'atengueren les demandes dels docents, l'estudiantat podria gaudir d'una educació de major qualitat i profunditat.

— El teu poemari 'Chispitas de carne' convertix el cos en un espai de llenguatge, però l'embaràs transforma el cos en una experiència radicalment diferent. Sents que esta vivència ha modificat la teua relació amb la poesia fins i tot abans d'haver escrit un sol poema sobre ella?

— Crec que he escrit àmpliament sobre la maternitat tant en 'Chispitas de carne' com en 'Marcelino', fins i tot en 'Yeguas exhaustas' s'al·ludia a este tema. Ser o no ser mare / pare i tot el que envolta esta decisió i els seus processos ens marca la vida molt abans d'experimentar o no un embaràs.

— Potser ja ho has fet, però si no ho has fet, com explicaries als teus alumnes els motius pels quals els professors han protagonitzat una de les vagues més llargues dels últims anys?

— L'alumnat veu cada dia les condicions en què s'impartixen les classes, experimenta les mancances i els problemes constantment, és la principal víctima dels obstacles que s'han denunciat amb esta vaga, així que ho entén perfectament.

— Molts dels teus personatges qüestionen les formes més subtils de la desigualtat. Et preocupa que, amb el pas del temps, part de la crítica llija les teues novel·les únicament com a "literatura feminista" i deixi en un segon pla altres aspectes, com la seua arquitectura narrativa, la seua creació de coneixement o el seu treball amb la llengua?

— Els llibres són aparells complexos. Les meues novel·les tenen una perspectiva feminista i també antiesclavista i pretenen abordar estos aspectes no només a partir del contingut, sinó també del llenguatge, l'estructura i la capacitat d'iniciar converses (incòmodes o plaents) després de la lectura. Tancar qualsevol llibre sota una sola etiqueta suposa empobrir-lo i limitar-lo.

— Hi ha escriptors que separen la persona que ensenya de la persona que escriu. És el teu cas?

— No, la professora que soc ha determinat la meua manera d'escriure i l'escriptora que soc conforma la manera en què exercisc la docència. Esta retroalimentació és fantàstica.

— Si d'ací a vint anys una de les teues alumnes arribara a dir-te que va començar a escriure perquè va llegir 'Marcelino' a l'institut, què t'agradaria que haguera après d'esta novel·la?

— La llibertat de poder escriure sobre qualsevol tema i el goig de construir un llenguatge propi per a esta escriptura.

— I ja per a acabar. Quin llibre saps que escriuràs algun dia, però encara no has trobat la forma ni el moment adequat?

— Crec que queden moltíssimes coses per contar, existix una quantitat enorme de temes que encara no han sigut abordats o que ho han sigut només des d'una perspectiva, així que són moltíssims els llibres possibles en el futur, tant de bo puga tindre el temps i les condicions econòmiques per a poder escriure'ls.

Una família atrapada en l'infern de la guerra

Un drama de separació entre el Front Oriental i Auschwitz en la 2ª Guerra Mundial

'Por un día' s'endinsa en un dels períodes més foscos de la història europea a través del drama d'una família trençada per la 2ª Guerra Mundial. Max, cuiner d'un submarí alemany, decidix desertar i escapar d'una vida marcada per la por, però el seu camí el porta fins al Front Oriental. Mentrestant, la seua dona, Sonia, i el seu fill Uwe són deportats a Auschwitz. Amb els tres personatges separats per la guerra, la novel·la construeix una història de pèrdua, amor i esperança en què els retrobaments i els actes de solidaritat apareixen enmig de la barbàrie. Richelli planteja així fins on pot arribar una persona quan la supervivència exigix prendre decisions extremes i obliga a qüestionar els límits entre la por, la lleialtat i la dignitat.

Stefan Richelli

Matèria:
Ficció històrica

Pàgines: 528

Editorial:
Sargantana

Una parella de mags molt peculiar

Rimbombanta i Exprés descobriren que, per tornar a triomfar, primer hauran d'aprendre dels seus propis errors

Rimbombanta y Exprés és una divertida aventura infantil protagonitzada per dos mags tan diferents com peculiars. Rimbombanta parla tant i actua amb tanta lentitud que acaba avorrint el seu públic, mentre que Exprés fa els seus trucs a una velocitat impossible de seguir i ningú entén ni una paraula del que diu. Desesperats davant el descontentament dels espectadors, tots dos decidixen buscar ajuda mèdica per intentar solucionar els seus problemes. Ana Durá Gómez construeix així una història plena d'humor i situacions disparatades que, darrere de la màgia i les rialles, convida els lectors més menuts a reflexionar sobre moltes qüestions vitals.

Ana Durá

Matèria:
Narrativa infantil

Pàgines: 80

Editorial:
Sargantana

La ciència explica per què comprem

Una guia pràctica per entendre el comportament del consumidor

'El libro del neuromarketing' partix d'una idea: moltes de les nostres decisions de compra tenen més a veure amb les emocions que amb la lògica. A partir de més de vint anys d'experiència en laboratoris de neuromàrqueting i de nombrosos casos reals, el llibre explica com funciona el cervell del consumidor i quins mecanismes intervenen en les seues eleccions. Els sentits, els biaixos cognitius, l'storytelling, la memòria o el desig són alguns dels elements analitzats en estes pàgines, que combinen divulgació i aplicació pràctica. A més, els codis QR permeten ampliar els continguts amb més de deu hores de vídeos explicatius. Una proposta especialment interessant per a professionals del màrqueting, la comunicació i l'empresa.

Pablo Ferreirós

Matèria:
Empresa

Pàgines: 158

Editorial:
Sargantana

El pecador disfrutón

Si, amigos, ahora llega ese momento donde aparece septiembre, que siempre estuvo allí en el horizonte formando parte de algún eclipse; debe ser esa la razón por la que no le hacemos caso antes.

Bueno, pues este mes, el de los reencuentros con compañeros, con las calles de siempre, los aromas a seco y casposo de una ciudad como Valencia, siempre estuvo en mi memoria.

Unas veces, cuando llegaba ese mes, el punto de encuentro era la papelería que teníamos a la vuelta de casa y mis padres encargaban los libros. Antes pasábamos por el horno, el de siempre, y recogíamos el pan. Eso daba para paliar mi hambre dándole pellizcos (pequeños) a esa barra, crujiente, dorada, caliente y repleta de un sabor que ahora no encuentro ni en las panaderías que son boutiques de alta costura. De esas no hubo ni hay, afortunadamente, en mi barrio.

Septiembre me huele a foie gras La Piara untado en un bocadillo, mi pituitaria, después de montañas rusas inhalantes, sigue recordando el aroma de aquella mortadela que no era de pavo ni de cerdo, vete tú a saber su origen, pero el sabor y el aroma eran de boutique.

En septiembre aún podía saltarme el desayuno porque, aunque el cole estaba a la vuelta de casa, llegábamos con el tiempo pegado, pero la merienda, ¡ay, amigos!, el almuerzo ni con pértiga me la saltaba. En mi barrio había dos clases de personas: los que comían y los que disfrutaban comiendo.

Yo era cofrade de esta segunda, siempre fui disfrutón, mi estado natural era moviendo los carrillos, hablando o masticando, y la cocina, mi hábitat. Luego estaban los pobrecitos que comían casi por obligación, ¡qué lástima me han dado siempre! Ellos ni siquiera se hacían el almuerzo o la merienda, siempre llevaban un sándwich con un pan extraño, más grueso de lo normal, con una verbena de ingre-

dientes unidos en ocasiones por una leve mahonesa y, en ocasiones, una bolsita con pasas y nueces, de locos. Estos, cuando abría los bocatas con chocolate en barra y aceite o de mortadela con sobrasada o de sardinillas, miraban con esa mirada que se nos queda cuando vamos a ver una obra de Miró o de Tàpies: sabemos que será bueno, pero no hay por dónde cogerlo.

Esos septiembrs debían de ser calurosos, porque recuerdo que a las 14 h en punto, encima de la mesa del comedor guarnecido por la vajilla Duralex de color ámbar, ya aparecía un puchero, con su garrón de ternera, la gallina, las manos de pollo, algo de zanahoria y, cómo no, la que para mí sería la reina del puchero, que por mucho que se cambia el nombre siempre llevaba la patata y el tocino blanco que cogía con la cuchara y chafaba con el tenedor contra la base del plato. Le añadía una pizca de sal y, en ocasiones, aceite del bueno. Entonces desgarraba con las manos un trocito de pan, hacía pequeños trozos y los disponía en el plato formando una circunferencia alrededor de aquella masa cremosa.

Y empezaba el baile, ya sin tenedor, con la cuchara en una mano y en la otra uno de los trozos de pan. Después de comprobar la cremosidad con la cuchara, la cargaba hasta la mitad nada más; debía de durar un tiempo, ayudado por el pan, y mientras mis ojos se volvían vidriosos, sabiendo que lo que estaba sucediendo seguro que era pecado, entraban primero la cuchara y después el pan en la boca, se cerraba y allí empezaba a descomponer los sabores, a percibir cada ingrediente por separado para, al final, asumir mi carácter de pecador disfrutón.

JOAN CLEMENT
Chef de la memoria

Valencia lleva su pasión cofrade hasta Salamanca

El XXXVII Encuentro Nacional de Cofradías, organizado por la Junta de Semana Santa de Salamanca, nos ha reunido en la ciudad donde el insigne Miguel de Unamuno fue rector de su afamada Universidad. Del 24 al 27 de septiembre de 2026, cofrades y representantes de hermandades de distintos puntos de España hemos disfrutado de un espacio de encuentro, oración, formación, reflexión, convivencia e intercambio de experiencias, donde hemos abordado el presente y el futuro de las cofradías y su misión en la Iglesia y en la sociedad. El programa ha combinado ponencias, mesas de trabajo, celebraciones religiosas, actividades culturales y una gran procesión extraordinaria por las calles de Salamanca que nos hizo sentir la pasión.

Estos encuentros ponen en valor la riqueza espiritual, artística, histórica y cultural de la Semana Santa en España y ha tenido como lema «Testigos del Amor que nace de tu Cruz».

José Manuel Orduña, actual y eficaz presidente de la JMSSMV, junto con Mari Carmen Rodríguez, Águeda Romero, Enrique Juan, Manuel Furió y Tere Val, han acudido para representar a la Semana Santa Marinera de Valencia, que desde 1992, cuando se celebró el V Encuentro en Cáceres, y bajo el entonces presidente de la SSMV, Vicente Ballester García, no ha faltado a la cita, que comenzó en 1988 en Villagarcía de Campos, y en 1989 Salamanca organizó el II; en el año 2000, en Valencia, organizamos el XIII, donde el recordado Pascual Ribera, junto con un grupo de entusiastas, logramos el objetivo que ya habíamos intentado en Ocaña en 1993.

Disfrutar estos días con Ismael Causera, Patricia Guillem, Iñaki Ezpeleta, Susana Marínez, mi esposa Alicia Garzó y el que suscribe, todos bajo la unión de EOS, con una convivencia llena de rutas, exposiciones, ponencias, magna procesión, comidas, cenas, risas y un sinfín de momentos para el recuerdo, que nos evocaron una Salamanca que ha sido, a lo largo de los siglos, el corazón del humanismo, la literatura y el pensamiento en España. Sentir su Plaza Mayor y sus monumentos dorados de piedra de Villamayor, que han inspirado a reyes, escritores, estudiantes y filósofos que dejaron constancia de su belleza y de la vida que alberga, nos llenó el corazón para contagiarnos de un curso festivo que, días antes, comenzamos a degustar en la procesión del Cristo de Nazaret, gracias a la amable invitación de Vicente Vivó, su presidente, e Iván Sánchez, su delegado de relaciones públicas.

Lorca acogerá el Encuentro Nacional de Cofradías de Semana Santa en su 38.ª edición durante el mes de octubre del próximo año 2027, y esperamos volver a sentir la pasión cofrade, en tierras murcianas, que gozan de una Semana Santa de Interés Turístico Internacional. Feliz curso que iniciamos con ilusiones renovadas.

PACO CELDRÁN
Director de la Revista EOS

Estilo

Las tendencias de este otoño

JUDITH MAS (@ASPIMISSDIVINA)
VALENCIA

No te lo crearás, pero no te puedes hacer una idea de las ganas que tenía de que llegase septiembre y es que lo siento, pero el verano es para los jóvenes: para la época de estudiante y cuando has terminado el curso con éxito -sin suspensos-, pero conforme te haces mayor y el cambio climatológico ha llegado a nuestras vidas, las altas temperaturas hacen que la persona no se encuentre en su mejor estado, así que lo siento, pero este año se me ha hecho eterno y no veía el momento de que terminase agosto y estrenar agenda y, ¡cómo no, las nuevas tendencias!

¿Y tú? ¿Eres de team verano o de team septiembre?

Seamos sinceras, ¿no estás ya aburrida de no saber qué ponerte por la mañana cuando la radio ya ha pronosticado la décima ola de calor del verano y no puedes llevar la melena suelta, el maquillaje te brilla nada más salir de casa y las faldas largas, aunque sean de tejidos livianos, te resultan pesadas?

Pues vamos a desgranar Tú y Yo lo que nos depara la nueva temporada, que es lo mejor del verano.

Tenemos nuevo color estrella de la temporada, y estoy segura de que te voy a sorprender porque va a ser el berenjena o el morado. No sé si va a tener más o menos adeptas, pero bueno, ya sabes lo que pasa con estas cosas: aunque en un primer momento seamos reacias a la tendencia de turno, al final en las tiendas las vemos día sí, día también y terminamos sucumbiendo, primero de un modo tímido y después añadiendo en nuestro armario varias prendas de este tono.

Y el berenjena va a estar acompañado del marrón expreso para las más clásicas y menos arriesgadas, pero no por eso más aburridas. El tono de marrón que nos lleva a ese café matutino que nos tomamos en el almuerzo y que nos pone las pilas para afrontar la jornada que tenemos por delante. Un traje pantalón (mi conjunto favorito de este otoño) no va a faltar en mi armario para mis looks de oficina.

Si lo combinas con tonos claros y cálidos como el amarillo mantequilla, el azul o el rosa, lo convertirás en un look extremadamente femenino.

LOOKS: ROPA PROPIA | FOTOGRAFÍA: MARÍA ROSA FENOLLAR

Y el truco más antiguo de la moda es vestirse de la cabeza a los pies de este color en un outfit monocromático y te verás en el espejo más alta y esbelta.

Estamos a principios de la temporada Otoño-Invierno 2026-2027 y es importante conocer cuáles son esas prendas top que comprar para tener un armario completamente a la moda:

La chaqueta napoleón: cuando todavía no nos la podíamos poner por las altas temperaturas que nos acompañan, ya se ha convertido en la chaqueta viral de los próximos meses y protagoniza los escaparates de la calle más comercial de nuestra ciudad.

Debe su nombre a ese uniforme que llevaban los militares franceses utilizado en las guerras napoleónicas, ¿quién se lo iba a decir a ellos?

Silüeta de hombreras marcadas, cuello alto, doble hilera de botones importantes y la imprescindible pasamanería y bordados que han llevado desde Michael Jackson hasta Kate Moss vuelven a llevarse en el invierno 2027, demostrando que la moda es cíclica.

El estampado floral: más propio de una tendencia primaveral que otoñal, entra con fuerza con las

primeras lluvias para llenar de color los días más grises del año.

El print floral se vuelve más oscuro, en tonalidades más apagadas, y nos lleva a un retorno de los estampados de tapices victorianos, cortinas antiguas o sillones palaciegos.

En vestidos para un look más nocturno, en conjuntos para un estilo urbano y en clave vaquera para una personalidad más informal.

O los **cuadros**: como son más propios de los meses más fríos, seguro que tenemos alguna prenda con este estampado que debemos de poner en un lugar más visible de nuestro vestidor porque se ha vuelto de rabiosa actualidad.

Un jersey o una chaqueta de punto, una blazer, un traje o una falda midi serían las opciones más recurrentes.

En cuadro escocés, príncipe de Gales, incluso entraría también el cuadro vichy, el estampado más clásico del invierno adopta más versiones para gustar a un público más amplio.

Los **vestidos lenceros**: si hace un par de años la lencería entraba con timidez en nuestro vestidor

para las más arriesgadas, esta próxima temporada no solo se limita a los vestidos, sino que aparece en chaquetas, pantalones, monos o trajes, además de blusas, faldas, bolsos y zapatos. Es la textura estrella, dándole un aire sofisticado cada vez que recurrimos a él.

La falda lápiz: si me hubiesen dicho hace unos meses que volvería a ponerme una falda lápiz como aquellas que llevaba hace años y tenía varias iguales en los colores básicos (negra, marrón, blanca y azul marino), no me hubiese vestido de nuevo con ellas, pero no ha habido pasarela que haya prescindido de ellas, llevando a la mujer de nuevo a ese look años 90 tan femenino y, dicho sea de paso, sexy.

Yo ya he fichado la mía en una de nuestras marcas favoritas, pero ya te la enseñaré por aquí porque cuando la vi es de esos flechazos que tenemos las chicas con la ropa que lleva nuestro nombre.

El corte peplum, ¿sabes cuál es? Es ese diseño que consiste en añadir un volante a la altura de la cintura que marca y estrecha visualmente la silueta, aportando curvas a los cuerpos más delgados y rectos, además de que disimula la barriguita que todas tenemos y buscamos siempre esconder.

A mí personalmente me encanta y recurro a ella al margen de las modas.

En chaquetas, donde podemos remarcar la cintura con un cinturón fino, en tops y en invierno, en jerseys de punto.

Dale una oportunidad y no volverás a sacar esa prenda de tu armario, quedándose como un básico imprescindible, ¡ya lo verás!

Las **chaquetas de cuero**, imprescindibles, no tengas miedo de invertir en una prenda de piel que te durará años.

Los **polos de rayas** -por supuesto, en manga larga-, que igual puedes robárselo a tu novio de su armario.

Los **pantalones** vamos a seguir llevándolos anchos (los pitillos mejor ni los sacamos cuando realicemos el cambio de armario), sean tejido denim, estilo sastre o los de pana, que van a volver con fuerza llevándonos a una vuelta a los años 80 en colores neutros como el negro, el gris, el verde oliva, el marrón chocolate o burdeos.

Y con todas estas tendencias ya tenemos hechos los deberes para acertar en las próximas compras.

Disfrutar de la moda a tu manera con los colores y tendencias que mejor te sientan, ¿no es esa la mejor forma de ir a la moda?

El equilibrio entre lo sencillo y lo sofisticado

THEO GARRIDO (DISEÑADOR)
VALENCIA

La moda actual no elige bandos; prefiere la conversación. El trabajo de un diseñador ya no consiste en decidir entre la pureza del minimalismo o la exuberancia de la alta costura. El verdadero reto creativo reside en articular un diálogo fluido entre lo sencillo y lo sofisticado, dos fuerzas que, lejos de excluirse, se necesitan mutuamente para definir la elegancia contemporánea.

Crear una prenda sencilla es, de manera engañosa, una de las tareas más complejas para un creativo. Sin adornos en los que ocultar los errores, la estructura queda totalmente al desnudo. En este territorio, la sofisticación no se muestra en los bordados o los volúmenes dramáticos, sino en la precisión invisible.

Una camiseta blanca de algodón de corte perfecto o un pantalón de sastre de líneas rectas exigen un dominio absoluto del patrón y una selección textil

impecable. Lo sencillo se vuelve sofisticado a través del tacto, la caída y la forma en que la prenda habita el cuerpo en movimiento. La simplicidad aparente es, en realidad, el resultado de un refinamiento extremo.

En el otro extremo, la sofisticación mal entendida puede devorar a quien la viste. Cuando un diseñador dialoga con lo complejo —texturas ricas, asimetrías, superposiciones—, la sencillez actúa como un ancla necesaria. Un diseño sofisticado solo tiene éxito si logra parecer limpio, fluido y carente de esfuerzo.

El secreto de los grandes maestros de la aguja radica en equilibrar la balanza. Si el tejido es opulento, la silueta debe ser limpia. Si el corte es arquitectónico y desafiante, el color debe mantenerse en una paleta sobria. Este contraste evita que la moda se convierta en un disfraz y permite que la personalidad del usuario siga siendo la protagonista.

Este diálogo constante ha transformado el armario moderno. La frontera entre la ropa de diario y las piezas de gala se ha difuminado por completo. Hoy es habitual ver cómo se combina una joya de alta joyería con una sudadera de diseño, o un vestido de seda fluido con calzado plano de diario.

Esta hibridación responde a una búsqueda global de funcionalidad sin renunciar a la distinción. El diseñador actual no diseña para pasarelas estáticas, sino para una vida urbana acelerada que exige versatilidad.

La moda no es blanca ni negra; es un matiz constante. Lo sencillo aporta la base, la comodidad y la atemporalidad. Lo sofisticado inyecta la poesía, la sorpresa y el arte. En el equilibrio de ambos conceptos se encuentra la verdadera vanguardia: prendas que son fáciles de entender, pero imposibles de olvidar.

Juan Herrero vuelve a las raíces para transformar a la novia

RAÍCES II reivindica una belleza nupcial natural y sofisticada con dos versiones de un mismo look y el sello de la artesanía valenciana

BORJA PEDRÓS
VALENCIA

RAÍCES II es la nueva colección de Juan Herrero, una propuesta nupcial que une peluquería, moda y artesanía valenciana para reinterpretar a la novia contemporánea desde la elegancia, el movimiento, la naturalidad y la personalidad.

La colección parte de una idea: dos tiempos, una mujer y una misma historia. El reconocible peinado a dos tiempos del estilista vuelve a ser protagonista con un mismo look que evoluciona junto a la novia. Durante la ceremonia, el cabello se recoge en un estilismo sofisticado, limpio y preciso. Para la fiesta, se transforma en una melena suelta, ondulada, sensual y llena de movimiento.

La propuesta se desarrolla junto a su equipo, formado por María José Orellana, Mónica Paredes y Hernán Menéndez, y cuenta con diseños de Isabel Sanchís, Alejandro Resta, Miguel Llopis y AO Concept, que aportan diferentes visiones de la moda nupcial.

El maquillaje sigue la misma filosofía: piel real y belleza natural, sin competir con el conjunto. La regla es sencilla: elegir una sola protagonista entre labios, ojos o pómulos. Nunca todo a la vez. Una forma de potenciar los rasgos de cada mujer sin ocultar aquello que la hace única.

Juan Herrero vuelve a apostar también por modelos reales, mujeres con su propia belleza y personalidad, que protagonizan una colección en la que la tecnología actual convive con la autenticidad.

La artesanía valenciana tiene un papel destacado a través de Art Antic Joieria, Santos Textil y La Perfecta Julieta, que incorporan joyería hecha a mano, mantillas y tocados a los diferentes looks.

Todo queda captado por la mirada de Empar Photo, encargada de trasladar a imágenes este diálogo entre tradición y vanguardia. RAÍCES II reivindica así una elegancia sin excesos y una novia capaz de transformarse sin perder su esencia.

Porque evolucionar también es saber de dónde vienes.

FOTOS: EMPAR ROS

El nuevo lujo del cabello: más movimiento

TONO SANMARTÍN (ESTILISTA)
VALENCIA

La peluquería contemporánea está recuperando el volumen como elemento protagonista, pero se aleja de los acabados excesivamente rígidos y perfectos. La nueva tendencia apuesta por una belleza aparentemente espontánea: cabellos amplios, ligeros y deliberadamente desordenados que, detrás de esa sensación de libertad, esconden una construcción técnica muy precisa.

La imagen es un buen ejemplo de esta tendencia. El cabello se construye a partir de un volumen asimétrico y expansivo, con la raíz elevada y una gran masa que se desplaza hacia un lateral del rostro. No existe una geometría completamente cerrada: las ondas se abren, algunos mechones parecen escapar de la estructura y las puntas adquieren independencia. Sin embargo, nada resulta realmente accidental. Es un desorden diseñado.

Durante años, la peluquería editorial estuvo asociada a superficies extremadamente pulidas, líneas perfectas y estructuras cuidadosamente controladas. Ahora, esa búsqueda de perfección

empieza a dar paso a una estética más libre, en la que el movimiento y la naturalidad adquieren un papel protagonista.

El cabello ya no tiene que parecer recién salido de un molde. Las pequeñas irregularidades, los mechones sueltos y las diferencias de volumen forman parte del resultado final. La clave está en conseguir que esa aparente imperfección transmita sofisticación y no descuido.

El volumen también deja de entenderse como una cuestión exclusivamente relacionada con la cantidad de cabello. Se trata de crear dimensiones, contrastes y movimiento. Una raíz elevada puede convivir con medios más suaves y puntas abiertas, generando una silueta dinámica que cambia con cada movimiento de la cabeza.

Esta nueva forma de entender el cabello convierte el volumen en una auténtica herramienta de diseño. La dirección de las ondas, la posición de la raya, la altura de la raíz y la distribución de la masa capilar permiten modificar visualmente las proporciones del rostro y construir diferentes efectos.

Los volúmenes laterales, por ejemplo, aportan amplitud y dramatismo, mientras que una raíz

elevada alarga visualmente la silueta. Las ondas abiertas y poco uniformes contribuyen a reforzar esa sensación de movimiento que se ha convertido en una de las grandes claves de la peluquería actual.

El resultado recuerda que un cabello trabajado no tiene por qué parecer excesivamente elaborado. Precisamente ahí reside una de las dificultades de esta tendencia: conseguir que el trabajo técnico permanezca en un segundo plano y que el resultado transmita naturalidad.

La evolución también responde a un cambio en la manera de entender la belleza. Frente a peinados que exigían un control absoluto y que podían perder su forma ante cualquier movimiento, las nuevas propuestas buscan acompañar al cuerpo y adaptarse a él.

La sofisticación ya no depende únicamente de la perfección. Puede encontrarse en una onda ligeramente irregular, en una textura que conserva cierta espontaneidad o en un volumen que parece haber aparecido de manera natural.

El nuevo lujo del cabello, por tanto, no consiste en eliminar todas las imperfecciones, sino en saber utilizarlas. Volumen, movimiento y libertad se

convierten en aliados de una estética que busca ser impactante sin resultar artificial.

Porque, en esta nueva etapa de la peluquería, lo verdaderamente sofisticado es conseguir que detrás de un cabello aparentemente despreocupado exista toda la precisión de un trabajo perfectamente pensado.